

Voorzitter: H. Sietsma (GL)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), R. Gierkink (PvdA), M. Gietema (D66), W. Pechler (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), J. Huisman (SP), E. Akkerman (VVD), P. Vermerris (S&S), P. Rebergen (CU), J. de Haan (CDA), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Rekenkameronderzoek naar inkoop jeugdhulp RIGG

00:15:37

Voorzitter: Ik heet u allen van harte welkom bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel Rekenkameronderzoek naar inkoop jeugdhulp RIGG. We hebben voor deze sessie 90 minuten. Dat betekent ongeveer vier minuten per fractie exclusief de interrupties en 20 minuten voor een reactie door het college op wat u naar voren brengt. Namens de Rekenkamer zijn mevrouw Barbara Brink, de huidige kersverse voorzitter en de heer Han Warmelink die het proces voor dit rapport nog heeft begeleid, beiden aanwezig. We werken in twee termijnen. De tweede termijn is bedoeld voor woordvoering en onderling debat. U kunt in de eerste termijn politieke vragen stellen als het antwoord behulpzaam kan zijn voor het vervolg, indien u dat nodig heeft voor uw betoog. Mochten er nog inhoudelijke vragen zijn voor de Rekenkamer, dan kunt u die ook in de eerste termijn stellen. In de eerste termijn gaan we niet interrumpen. Als we dat zo doen, dan gaan we beginnen met de eerste termijn. Ik inventariseer even welke fracties nog vragen hebben aan de Rekenkamer of politieke vragen aan het college. Laten we dat wel even gescheiden houden. Eerst even de vragen aan de Rekenkamer. Het CDA.

00:17:04

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Mijn vraag gaat over de twee verschillen die je ziet in visies en meningen. Aan de ene kant de Rekenkamer die wat kritiek levert of wat feedback geeft en aan de andere kant het college die zegt: "Dit doen we al en maakt u geen zorgen." Mijn vraag aan de Rekenkamer is om daar wat op te reflecteren. Hoe kijkt u naar de reactie van het college op uw aanbevelingen en conclusies?

00:17:37

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? Gaat uw gang.

00:17:40

De heer Vermerris (Student en Stad): Allereerst complimenten natuurlijk voor het rapport. In het rapport zie ik vaak het zogenoemde waterbedeffect terug. Dus als wij als gemeente de inhoudingen doen, dan kunnen andere jeugdhulp-zorgaanbieders dat misschien niet meer dekkend doen in andere delen van de provincie. Ik ben benieuwd hoe de Rekenkamer de toekomst van dit probleem duidt? Zijn we al over een piek heen? Beginnen we hier nu net mee? Hoe ziet het toekomstbeeld hiervoor uit?

00:18:12

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Gierkink.

00:18:13

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt. Dank voor het rapport natuurlijk. Ik vraag me af: de onderzoeksvraag bestaat uit twee delen. Het tweede deel van de vraag is hoe de aansluiting van vraag en aanbod verbeterd kunnen worden? Ik zag daar geen hele concrete antwoorden op. Dus ik vraag me af of u een concrete toelichting zou kunnen geven op hoe wij dat beter zouden kunnen doen? Los van risico's beter inschatten en communicatie met elkaar daarover. Ik vraag me ten tweede af: in de aanbiedingsbrief van de Rekenkamer staat dat we de solidariteit verbreken met de andere gemeenten, terwijl in de Hervormingsagenda Jeugd juist het lokaal organiseren van de basis-jeugdhulp door middel van sterke lokale teams een van de opgaven is. Ik vraag me af hoe deze conclusie zich verhoudt tot wat we moeten gaan doen vanwege de Hervormingsagenda?

00:19:21

Voorzitter: Dank u wel. Zag ik daar ook nog vragen? Mevrouw Folkerts.

00:19:27

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Voor een groot deel zijn ze wel gesteld, hoor. Ik zie inderdaad ook een vrij grote discrepantie tot opmerkingen die de Rekenkamer maakt van: "Hé, dit zou eigenlijk nog concreter moeten" en dat het college dan zegt: "Dat is hier en hier geconcretiseerd." Dus ik vraag me af hoe dat proces is gegaan? Hoe is het contact geweest tussen de onderzoekers en de gemeente? Had er na de reactie van de eerste reactie nog een soort tweede ronde wellicht kunnen plaatsvinden? Verder eigenlijk een beetje hetzelfde wat mijn voorgangers van de Student en Stad en de PvdA net ook zeiden. Het jeugdzorg-landschap lijkt een beetje geëvalueerd te zijn in een soort vacuüm, terwijl het natuurlijk nooit stilstond. De arbeidsmarkt was daar altijd al heel erg in beweging. De richting naar meer onderbrengen bij lokale teams is er ook eentje waarvan uit landelijk heel erg op gestuurd wordt. Ik vraag me inderdaad af hoe dat is meegenomen door de onderzoekers?

00:20:37

Voorzitter: Dank u wel. Nog meer vragen aan die kant van de zaal? Zullen we eerst even de beantwoording van deze vragen doen? De heer Warmelink.

00:20:47

De heer Warmelink (inspreker): Dank u wel, Voorzitter. Dank voor de vragen, uiteraard. Dat zijn allemaal hele relevante dingen. Misschien goed om iets te zeggen over de achtergrond van het rapport. Om met het laatste te beginnen, wij zijn zelf ook in dat proces gestart. Het is natuurlijk een proces waarin je steeds nieuwe stappen zet bij het inkopen van jeugdzorg en daar vinden veranderingen plaats. Toen wij het proces starten - samen met de gemeente Groningen en de negen andere - vond men dit een geschikt onderwerp om daar eens de peilstok in te steken. Toen wij begonnen was er nog sprake van die Open House inkoopmethode en gaandeweg bleek dat allemaal in beweging te zijn. Dus het onderzoek is ook steeds in beweging geweest. We hebben steeds de vinger moeten leggen op nieuwe aspecten van dat hele proces. Veel van uw vragen hebben daar denk ik wel betrekking op. Bijvoorbeeld: in hoeverre moet je je zorgen maken over de ontwikkelingen die nu in gang zijn gezet en in hoeverre moet je dat niet doen? Is er dan een verschil van inzicht, bijvoorbeeld tussen de wethouder en wat wij zien? Laat ik beginnen met iets wat ons is opgevallen. Wij hadden heel veel moeite om in dat hele proces - dat

probeer je natuurlijk in kaart te brengen - te zien wie nou precies wanneer welke besluiten had genomen. Dat vonden wij heel opvallend.

00:22:03

De heer Warmelink (inspreker): Wij konden dus heel slecht zien wie besluiten nam om bijvoorbeeld tot veranderingen over te gaan. Bijvoorbeeld: hoe komen we dan eigenlijk tot dat nieuwe hybride model? Wie heeft dat besloten? Wanneer is dat besloten? Dat konden we heel moeilijk terugzien. Het was voor ons heel erg lastig om te zeggen: "Die gaat daarover en die gaat daarover." We hebben wel geprobeerd te verifiëren bij de gemeente of men ons daar nader informatie over zou kunnen verschaffen, maar dat is ons helemaal niet gelukt. Dat hebben we in het gesprek ook wel besproken. Dat was eigenlijk best lastig. Dat is een van de redenen waarom wij ons wat zorgen maken over de toekomst, namelijk de vraag: wie houdt in de gaten of dit model, wat nu wordt gehanteerd, een goed model is of niet? Wie gaat daar eigenlijk over? Want het punt is dat, nu die centrale inkoop er niet meer zozeer is, de gemeenten zelf de lichtere jeugdhulp gaan inkopen. Maar wie monitort of dat een verbetering of verslechtering is ten opzichte van de voorgaande situatie?

00:23:04

De heer Warmelink (inspreker): Je zou zeggen dat het misschien een aangelegenheid is van een RIGG, maar of dat ook zo geregeld is weet ik niet. Dat is iets wat in de toekomst wel... Dat moet wel bij iets of iemand belegd worden om te weten of dit een verbetering is of niet. Een andere vraag ging over de relatie tussen vraag en aanbod. Daar zit een beetje hetzelfde in. Het voordeel van het toedelen van taken aan WIJ is dat je dichterbij de vraag komt te zitten. Wij zijn daar positief over. Het rapport is positief over het feit dat deze transitie in Groningen plaatsvindt, want voor de stad Groningen is dat waarschijnlijk een verbetering. Je krijgt waarschijnlijk beter inzicht in de vraag, zodat je ook beter weet wat het aanbod moet zijn. De vraag is of dat in Pekela ook zo is. Vijf oost-Groninger gemeenten gaan nu bijvoorbeeld samenwerken. Omdat dit model niet meer bestaat moeten ze een ander model zoeken. Dus die gaan in een andere vorm weer samenwerken. Wat daar de consequenties van zijn weet ik niet. Zij veronderstellen dat zij op die manier het gat dat is ontstaan... Want er is een gat ontstaan.

00:24:03

De heer Warmelink (inspreker): Zij moeten het nu zelf gaan doen en zij gaan zich verenigen. Maar of dat een verbetering is of niet, wie gaat dat onderzoeken? Wie gaat dat dan monitoren? Dat is een beetje de zorg die we in dat rapport proberen uit te spreken. Wie gaat er dan over? Wie zorgt ervoor dat wordt bekeken of dit nou een verbetering is of niet? Als het gaat om de inschatting van de risico's: ik denk dat het waterbedeffect wel een risico is dat de moeite waard is om te monitoren. Daar geldt dezelfde vraag: wie gaat dat dan doen? Voor de stad is het niet zo relevant om dat te monitoren, maar wie gaat het wel monitoren? Gaat de RIGG het dan monitoren? Maar goed, dan zal er dus ook een concrete opdracht moeten zijn aan de RIGG om het te monitoren, zou je zeggen. Ik weet niet of die er is, want dat is iets van na het afsluiten van ons onderzoek. Even kijken, solidariteit: er is natuurlijk voor gekozen om het samen te doen. Het wordt gestimuleerd vanuit het Rijk om het samen te doen. Als je tot de conclusie komt dat het samen doen niet werkt en dat je het beter afzonderlijk kunt doen, wie zal dan zeggen dat het slecht is? Het betekent dat

Groningen het misschien wel voor elkaar gaat boxen, maar het kan ook betekenen dat anderen er minder van worden. De vrees is wel reëel dat anderen het gewoon niet gaan verhapstukken. Dus dat die niet in staat zijn om die lichtere vorm van jeugdhulp zelf in te kopen.

00:25:27

De heer Warmelink (inspreker): De bemensing in sommige gemeenten is gewoon heel erg mager. Als het zo is dat door het verschuiven van personeel van organisaties naar gemeenten of dat organisaties zich meer richten op een specifieke gemeente - er staan ook wat getalletjes in het rapport - waardoor die organisaties niet meer aanbieder kunnen zijn in andere gemeenten, dan is dat natuurlijk wel een probleem. Nogmaals, dat weet ik niet, maar niemand weet het. Dat is tegelijkertijd het probleem. Ik weet het niet. Onderzoekers weten het ook niet, want het is in de toekomst kijken. Je moet het dus wel in de gaten houden. Je moet het wel onderzoeken. Daar zitten met name onze zorgen. Als het gaat om de reactie van, maar dat kan de wethouder natuurlijk ook... Over die inschatting van de risico's zegt de wethouder: "Nou, dat hebben we in de gaten. We hebben dat in de greep." Dat weet ik niet. Dat kan ik niet zeggen en dat is ook niet onderzocht. Dus als hij dat zegt, dan moeten we dat aannemen. Wij hebben die zorgen wel, omdat wij niet zien dat het aan iemand is toebedeeld om in de gaten te houden of het nieuwe systeem beter werkt dan het oude systeem. Dat is een beetje het probleem, denk ik.

00:26:42

Voorzitter: We gaan kijken of de raadsleden met deze beantwoording tevreden zijn. Een soort van tevreden, zie ik. Dank u wel. Mevrouw Folkerts nog?

00:26:52

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, heel kort misschien. Ik heb net geprobeerd het zelf op te zoeken, maar kunt u misschien heel kort iets van een soort tijdlijn schetsen wanneer dit onderzoek is geweest? Spreken we dan over een jaar geleden of zo en dat er daardoor een soort mismatch is? Is dat wat ik begrijp? Dat de tijd ons een beetje heeft ingehaald?

00:27:17

Voorzitter: De behoefte om het rapport even te plaatsen in de tijd. De heer Warmelink.

00:27:21

De heer Warmelink (inspreker): Wat is de mismatch dan precies?

00:27:26

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): We zien op een aantal punten dat de Rekenkamer zegt: "We zien niet hoe deze afspraak geconcretiseerd is" of: "We zien niet waar dit belegd is." Dan reageert de gemeente van: "Nou ja, wekelijks overleggen wij dat met de WIJ." Dan denk je: hoe werkt dit precies? Als daar tijd overheen is en dat die wekelijkse afspraak met de WIJ pas later tot stand is gekomen, dan kan ik het allemaal wat beter plaatsen.

00:27:57

De heer Warmelink (inspreker): Dat heeft een beetje met perspectief te maken. Er zijn tien rapporten verschenen en het rapport dat over Groningen gaat ligt hier voor. Tegelijkertijd kun je aan dit onderzoek ook conclusies verbinden die wat breder zijn

dan alleen maar de gemeente Groningen. Volgens mij zit daar onze spraakverwarring nu. Wat wij zeggen over dat waterbedeffect is natuurlijk niet iets wat in de gemeente Groningen ontstaat, maar dat ontstaat in de provincie Groningen. Daar maken wij ons dus zorgen over. Het rapport is positief over Groningen en ook over de stappen. Er staat met zoveel woorden in: Groningen weet wat de stad doet. Die weet wat er gebeurt en heeft inzicht in vraag en aanbod. Dat wordt waarschijnlijk nog beter op de manier zoals Groningen het nu voorstelt. Daar is het rapport dus positief over. Alleen kan hier het betere de vijand worden van het goede. Het wordt misschien voor Groningen beter, maar het kan voor anderen slechter worden. Dat is de zorg van dit onderzoek. We hebben het juist provinciebreed ingestoken, omdat we het van belang vinden om te weten wat er in de rest van de provincie gebeurt. Je kunt het als gemeente wel goed doen, maar als de consequentie is dat andere gemeenten daar dan onder gaan lijden, dan is dat natuurlijk niet de bedoeling.

00:29:02

Voorzitter: De concrete vraag van mevrouw Folkerts was naar een tijdsfad. Wanneer zijn de onderzoekers begonnen en wanneer was het rapport klaar? Om het even helemaal plat te slaan.

00:29:10

De heer Warmelink (inspreker): Wat is het tegenwoordig? Het is december, geloof ik? Ja, het is december. Het onderzoek is afgerond, denk ik, in april 2023. Het is een heel lang proces geweest. Het is gestart in de zomer van 2022.

00:29:37

Voorzitter: Nog een vervolgvraag, mevrouw Folkerts? Nee, ik zie hem niet komen. Toch?

00:29:49

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, ik zit toch nog een beetje hierop te... Nee, wacht maar. Ik vraag het gewoon aan de wethouder.

00:29:57

Voorzitter: We doen het niet. We gaan naar de politieke vragen voor de wethouder. De heer Rebergen.

00:30:03

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Bij de bespreking van de begroting hadden wij gevraagd: het verder uitbreiden van de omvang van basisjeugdhulp is dat behapbaar voor WIJ? Onze vraag aan de wethouder is: geeft het met dit rapport nog een ander licht op het uitbreiden van de omvang van WIJ in het komende jaar?

00:30:30

Voorzitter: Dank u wel. Wie verder nog? Mevrouw Menger of zag ik mevrouw Blauw? Mevrouw Blauw.

00:30:36

Mevrouw Blauw (PVV): Even een algemene vraag. Wij willen als PVV graag weten waarom de WIJ dit goed kan doen? Er is een schaarse arbeidsmarkt op dit vlak en

de inkoop is een bepaald specialisme. Waarom wordt dit best wel specialistische vraagstuk bij de WIJ belegd.

00:31:11

Voorzitter: Een heldere vraag, dank u wel. Nog iemand? D66.

00:31:19

Mevrouw Gietema (D66): Dank. Ik sluit mij aan bij de vragen van de ChristenUnie. Ook de zorg over de WIJ en in hoeverre de inzichten in het rapport daar iets aan hebben veranderd bij het college. Daarnaast ben ik benieuwd naar het volgende. We hebben vorig jaar in september een motie aangenomen 'Neem de raad mee in SAMEN'. Daarin is raadsbreed gevraagd voor bijvoorbeeld het stukje voldoende menskracht, expertise, mens volgt werk, een goede aansluiting met organisaties en aanbieders en ook dat er tijdens de implementatie geen kinderen of ouders buitenboord vallen. We hebben gevraagd om de raad daar per kwartaal over te informeren. Er is toen een toezegging op gedaan om dat in bepaalde vorm te doen. De vraag aan de wethouder is: hoe kijkt de wethouder nu naar deze motie in de huidige nieuwe context?

00:32:14

Voorzitter: Mist u concreet de rapportages die toegezegd zijn?

00:32:19

Mevrouw Gietema (D66): Volgens mij heeft de wethouder toen een toezegging gedaan om op een alternatieve manier invulling te geven aan onze wens. De vraag is hoe de wethouder daar nu over denkt?

00:32:31

Voorzitter: Zo kan ik me de toezegging ook herinneren. Mevrouw Gierkink.

00:32:35

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik vraag me af - de Rekenkamer stelde net best een aantal vragen - of het misschien mogelijk is dat de wethouder al kort reflecteert op de vragen die net opgeworpen werden? Ik vraag me daarnaast af of de wethouder zou kunnen reflecteren op de onenigheid die we zien tussen de risico-inschatting van het college en hoe de Rekenkamer die je ziet?

00:33:04

Voorzitter: Dank u wel. Nou, deze vragen lijken me genoeg voor de rest van de avond. Mevrouw Folkerts ook nog?

00:33:10

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Misschien heel kort concreet over de vraag: in hoeverre is het nu beter? Kunnen we dat goed monitoren? Ik kan me voorstellen dat antwoord is: we hebben bij die hele Open House - dat was het hele probleem van die Open House - nooit goed kunnen vaststellen wat er nu gebeurde. Het is dus heel lastig om vast te stellen hoe het nu beter is, maar dat lijkt me wel een goed punt om in deze ronde alvast aan te kaarten. Ook hoe het contact met de andere gemeenten en de samenwerking op dit moment is?

00:33:46

Voorzitter: Dank u wel. Gespreksstof genoeg voor de wethouder. Mevrouw Molema.

00:33:54

Mevrouw Molema (wethouder): Dank u wel. Ik ga eerst beginnen met vertellen hoe we het in de regio georganiseerd hebben. In een van onze reacties staat dat ook aangegeven. Formeel neemt het dagelijks bestuur van de publieke gezondheid besluiten over jeugdzorg. Dat is natuurlijk eigenlijk heel gek. Er zitten maar een aantal wethouders in. We hebben een Adviescommissie jeugd, waarin alle team-wethouders zitten die inhoudelijk het gesprek voeren. Op zichzelf verloopt dat heel erg soepel. Wij hebben daar een voorzitter, Ans Grimbergen van Veendam, en ik doe ook een deel. Dat gaat in de samenwerking heel erg goed. We hebben een tijdje terug een rondje gedaan: wat vindt iedereen er nu van? Worden er dingen gemist? Hebben we de goede gesprekken met elkaar? Daar komt eigenlijk als beeld uit dat iedereen de samenwerking op dit moment prettig vindt en vooral met elkaar inhoudelijk beter het gesprek wil voeren. Wat we dan wel zien is dat het wat ongelukkig is dat met name vier wethouders die gezondheid in portefeuille hebben die besluiten nemen. Dus we gaan straks naar een ander model toe - daar wordt u nog over geïnformeerd - waar we de GGD-taak en de Jeugd-taak wat uit elkaar halen.

00:35:02

Mevrouw Molema (wethouder): Waar ik denk dat een deel van het verschil in perspectief in zit is dat wij... Ik durf dat ook wel te zeggen: we hebben onlangs die zelfscan moeten doen voor de Hervormingsagenda. Hoe wij het doen in de regio verdient misschien wel een hele dikke negen. Wij zijn tevreden. De inkoop gaat goed en we hebben geen ruzie met elkaar. We hebben een visie van waaruit we werken. We gunnen elkaar wat. Op het moment dat er wat speelt wordt het goede gesprek daarover gevoerd. Onze inkooporganisatie doet het gewoon goed. We zitten niet klem in allerlei procedures. We hebben ook geen trammelant met onze aanbieders op dit moment. Dat is best een hele prestatie in de jeugdzorg op dit moment als je ook kijkt naar andere regio's. Er worden een aantal aanbevelingen gegeven die gebaseerd zijn op zorgen. Het zou kunnen zijn dat er dit ontstaat of dat er dat ontstaat. Wij realiseren ons dat als gemeente Groningen terdege. Wij hebben ongeveer een derde van de jeugdzorg, dus dan doet het er toe wat je als gemeente ook verandert.

00:36:04

Mevrouw Molema (wethouder): Wij hebben niet alleen een eigen belang voor de gemeente Groningen. Wij hebben het belang om in de hele regio - niet alleen in onze regio, maar zelfs in Noord-Nederland - het zorglandschap voldoende te hebben voor onze inwoners. Dat gesprek wordt ook gevoerd. Je ziet in het stuk dat Veendam een keuze heeft gemaakt - die is onderdeel van dat hybride model - dat zij wat lichtere ondersteuning uit het Open House model hebben gehaald en dat in een consortium hebben gestopt. Die beweging zie je met meer aanbieders en dat wordt steeds gemonitord. Wij letten enorm op wat dit doet in de arbeidsmarkt. Dat is ook het gesprek wat wij voeren met de WIJ. Zijn er partijen die omvallen? Gebeuren er gekke dingen? Trekken wij andere organisaties leeg? Als gemeente Groningen durf ik wel te zeggen dat wij echt de verantwoordelijkheid nemen in de regio en ons medeverantwoordelijk voelen voor het zorglandschap in de hele provincie. Dus bij ons zit heel erg als reactie op het Rekenkamerrapport: de zorgen kun je hebben, dat kan, maar wij voeren dat gesprek.

00:37:10

Mevrouw Molema (wethouder): We hebben daar oog voor. We hebben met WIJ maandelijks een gesprek over hoe het loopt, waar het personeel vandaan komt en wat er gebeurt. Dan zijn wij heel erg tevreden met die dikke negen die wij hebben in de inkoop in de regio. We zien eigenlijk een aantal aanbevelingen dat je het bijna naar een perfect model moet halen, waarbij wij een heel deel al geregeld hebben. Het is denk ik het mankement van ieder onderzoek dat uiteindelijk nooit alles 100 procent kan worden onderzocht en dat er altijd wat overblijft waarvan je bij een conclusie zegt: "Dat hebben we geregeld." Ik sta hier bewust wat langer bij stil, want vorige week heb ik hier gezeten met een Rekenkamerrapport, waarbij wij meteen zeiden: "De conclusies zijn terecht. Daar herkennen we ons in en daar gaan we mee aan de slag." Bij deze hebben wij daar toch een ander gevoel bij. Dat betekent niet dat wij het niet serieus nemen. Wij zijn blij met het onderzoek en dat er aandacht voor is. Het is goed om af en toe bevestigd te hebben dat wij de goede keuzes maken met elkaar en dat we het gewoon goed geregeld hebben met elkaar in de regio.

00:38:14

Mevrouw Molema (wethouder): Dan ga ik in op de vragen. Is de omvang basis jeugdhulp behapbaar? Ja. Geeft dit rapport een ander licht op de uitbreiding basis jeugdhulp? Nee, op dit moment gaat het goed. Er is nog een algemene evaluatiebrief naar jullie onderweg. Het afgelopen jaar is er iedere drie maanden een bijeenkomst geweest waarin we stil hebben gestaan bij: hoeveel mensen stromen in? Wat zijn de ervaringen? Wat zien we aan de uitstroom? Volgens mij heeft u gesproken met een aantal medewerkers en daar goed inzicht in kunnen krijgen. We hebben ook inzicht gegeven in de arbeidsmarkt. Waar komen mensen nou vandaan? Hoe ziet de mix qua personeel eruit? Wij zien geen aanleiding om op basis van dit rapport in een keer te zeggen dat wij de omvang moeten gaan beperken. *Mevrouw Blauw:* waarom kan de WIJ dit goed doen? Die keuze is natuurlijk al eerder gemaakt. We zijn een jaar nu onderweg. Het heeft ermee te maken dat de WIJ in de wijk heel dichtbij is.

00:39:10

Mevrouw Molema (wethouder): We hebben een hele bewuste keuze gemaakt om de basis jeugdhulp heel praktisch vorm te geven. Er zijn veel mensen die achter de voordeur komen, gezinsgericht ondersteuning bieden en BijEen aanbieden. Op dit moment is er binnen vijf dagen ondersteuning zonder indicatie. Dat is de keuze die is gemaakt. Dus naar inwoners toe snelle praktische ondersteuning en dat wat er exact nodig is zonder een beschikking. Dus dat is veel flexibeler. Je kunt het in het begin wat intensiever doen en het dan weer wat af laten lopen. Het is door een organisatie die onze stad en onze inwoners ongelooflijk goed kennen. Dan mevrouw Gietema over de invulling van de motie. Wij hebben daarvan echt iedere drie maanden een bijeenkomst gehad. Er komt voor het einde van het jaar nog een raadsinformatiebrief richting u, waarin we wat uitgebreider bij de verschillende thema's stilstaan van: wat is er nu exact het afgelopen jaar gebeurd?

00:40:02

Mevrouw Molema (wethouder): Wij zijn heel erg tevreden over hoe het gelopen is het afgelopen jaar. Dus zowel richting inwoners, maar ook op de personeelskant. *Mevrouw Gierkink* over de reflectie op de vragen in het verschillende perspectief. Volgens mij ben ik daar net op ingegaan. *Mevrouw Folkerts:* in hoeverre is het nu

beter met het hybride model in het contact met andere gemeenten en de samenwerking? Volgens mij ben ik daar ook op ingegaan dat we dat in de regio echt goed met elkaar doen. Ik ben daar ook heel erg trots op, want het is best een prestatie om met tien gemeenten samen te werken en elkaar de ruimte te geven voor nieuwe initiatieven. We hebben met elkaar een hele mooie Regiovisie die we aan het uitvoeren zijn en waar we iedere keer stappen inzetten. Dat doen we echt met zijn tienden samen. Dus volgens mij gaat dat gewoon goed. Dan ben ik volgens mij overal op ingegaan.

00:40:53

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij nu over naar de tweede termijn. Ik hoor graag welke fractie als eerste het woord wil voeren over de aanbeveling en de conclusies. De heer Pechler.

00:41:07

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Net uit uw zichthoek. Natuurlijk dank aan de Groningse Rekenkamer en het onderzoeksbureau voor dit rapport. Mooi om te zien dat de acht Rekenkamers en de twee gemeenteraden van Groningen voor het eerst zoiets samen hebben opgepakt. Het is goed dat het dit belangrijke onderwerp is geworden. Ook omdat het voor ons als raad interessant is om te weten wat andere gemeenten doen. Zoals het consortium in Veendam, waar ook in het Hogeland op te lijkt worden voorgesorteerd en de oost-Groningse regionale verkenning van de gezamenlijke inkoop van het middensegment. Wel is het jammer dat het onderzoek al zo lang geleden is uitgevoerd. Eigenlijk op het kantelpunt van een systeemwijziging, waardoor in het onderzoek nog geen data beschikbaar is over wat dit jaar nou in de praktijk heeft betekend nu Groningen en Veendam als verkennende gemeenten al een andere route zijn ingeslagen.

00:41:56

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Het is fijn om te lezen en het weer bevestigd te horen dat er tot nu toe, bijna een jaar later, nog geen signalen zijn over de mogelijke risico's die zijn gesignaleerd. Maar aangezien de toeleiding naar samen volgend jaar wel verder wordt verbreed, is het goed om de vinger aan de pols te blijven houden. We zijn dan als fractie ook blij dat het college alle aanbevelingen uit het rapport overneemt en dat we als raad goed bij worden gehouden door de drie maandelijks beeldvormende sessies waarvan er, als ik me niet vergis, volgende week weer eentje is. Tot slot wil ik meegeven dat wij als Partij voor de Dieren de keuze om afscheid te nemen van het Open House model nog steeds steunen, omdat het de transformatie van de jeugdhulp onvoldoende op gang bracht en het nieuwe hybride model marktwerking in de zorg terugdringt. Tot zover, Voorzitter.

00:42:39

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Menger.

00:42:42

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Allereerst dank aan de Rekenkamers. Mijn fractie verbaast zich dan toch nogal over het verschil tussen hetgeen de Rekenkamer concludeert en hetgeen het college nu bij monde van de wethouder nogmaals uitspreekt. Wij maken ons wel degelijk zorgen over het feit dat er twee grote gemeenten zijn die vooroplopen, waarbij de verschraving in het zorglandschap voor de kleinere gemeente volgens mij heel

relevant is. Als we dan in ogenschouw nemen dat er toch een grote hulpvraag is in de provincie, dan maken wij ons er wel zorgen over dat die kleinere gemeenten straks wellicht niet de juiste zorg meer kunnen bieden. Of adequaat, dat de wachtlijsten oplopen en indicaties langer gaan duren. Dus dat vinden wij echt een groot knelpunt. Wat wij eigenlijk zouden willen - ik lees dat ook wel terug in het rapport en ik meende dat de wethouder het net aangaf, maar ik zou daar toch een wat hardere toezegging van de wethouder op willen hebben - is dat er nauwgezet gemonitord gaat worden. Dat wij gewoon kunnen zien en meekrijgen dat de ingeslagen weg met Groningen als partner wat betreft de basis jeugdhulp, de juiste is. Wij hebben daar vaker onze zorgen over uitgesproken. We hebben daar schriftelijke vragen over ingediend. Ik sluit aan bij de heer Pechler van de Partij voor de Dieren dat we echt een vinger aan de pols moeten houden dat het goed gaat en goed blijft gaan. Dank u wel.

00:44:42

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? Mevrouw Folkerts, zag ik. Nog een vraag? Dat kan ook.

00:44:50

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Een korte vraag aan mevrouw Menger. U vraagt zich af of de richting van basis jeugdzorg naar de WIJ de juiste is. Ik vraag me af wat voor alternatieve richtingen u eventueel nog voor zich ziet? Zeker gezien vanuit de landelijke overleggen en de tafels, dat dit de richting is waar het vanuit landelijk nu ook op aangestuurd wordt. Dus dat dit het soort ondersteuning is die je in je lokale teams als gemeente zult moeten gaan bieden.

00:45:21

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:45:21

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik snap uw vraag. Wat wij alleen wel steeds hebben aangegeven is: trekt de gemeente niet een te grote broek aan door WIJ-Groningen de basis jeugdhulp... Wij vrezen dat de belasting wellicht te groot zou kunnen zijn of zou kunnen worden. Is er dan voldoende kwaliteit en zijn er genoeg deskundigen op dat gebied? Wij vinden dat nog steeds een moeilijk vraagstuk.

00:46:00

Voorzitter: Die zorg is uitgesproken en gedeeld. Wie volgt voor een woordvoering? Ik wou net zeggen: dan gaan we op tijd naar huis. Mevrouw Folkerts.

00:46:16

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik kan de woordvoering er wel achteraan knallen. Wij vinden het een hele goede dat we als gemeente de transitie van de basis jeugdhulp weer zelf zijn gaan doen. We vinden het ook heel erg belangrijk dat dit zorgvuldig gebeurt. Maar jongens, die Open House met al die indicaties en al die 300 verschillende aanbieders voor juist die taken die in de kern nou echt precies het soort lichte ondersteuning zijn waar de WIJ-teams ooit voor zijn opgericht? Ik ben heel blij dat we langzaam van dat systeem afscheid gaan nemen. Hoe houdbaar is de Open House voor kleinere gemeenten? Ik denk eigenlijk - of dat denk ik niet, want dat zie je in de landelijke ontwikkeling. Het jeugdlandschap is sowieso in beweging - dat dit

in alle gemeenten deze kant uit zal gaan. Als jij zegt: "Als overheid gaan we het nou eenmaal zelf doen, want 300 aanbieders vinden we te veel,", dan betekent dat natuurlijk wel iets voor het zorglandschap.

00:47:23

Voorzitter: Mevrouw Blauw heeft daar een vraag over.

00:47:26

Mevrouw Blauw (PVV): Ik heb net ook al aan de wethouder die vraag gesteld en ik ga er zo in mijn woordvoering nog meer op in. Waar baseren jullie op dat dit voldoende is? Ik denk dat er over jeugdhulp, ook al is het licht, niet te licht moet worden gedacht. Want lichte jeugdhulp kan complex worden als je dat niet goed aanpakt. Dus er zit ook een soort van preventie in. Er zit een soort van herkenning en beeldvorming. Zijn er voldoende specialisten, ook bij de WIJ, die dat kunnen herkennen waardoor licht niet complex wordt?

00:48:06

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:48:10

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik deel in die zin de zorg, maar meer van - dat speelt breed en in allerlei sociale domeinen - zijn er genoeg mensen? Punt. We zien gelukkig ondertussen dat mensen juist heel graag voor de WIJ werken, omdat het heel fijn is om indicatie-loos te kunnen werken en bij de overheid. Ik denk dus juist, omdat het bij de WIJ is en je daar laagdrempelig in de wijk, met korte lijntjes, met de andere voorzieningen juist deze taken, ik zal niet zeggen perfect, maar veel beter kan uitvoeren dan met die 300 aanbieders. Daarom denk ik dat als het op een manier kan, dat het bij de sociale teams kan.

00:48:57

Voorzitter: Ik wil u wel vragen om hier niet de discussie te gaan voeren of de koers van de gemeente wel de juiste is, maar dat we ons toch echt richten op de aanbeveling uit het rapport en de reactie van het college. Was u klaar, mevrouw Folkerts?

00:49:13

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik kan nog heel kort zeggen dat we het fijn vinden dat het onderzoek gedaan is. Dat het belangrijk is om dit proces heel goed te volgen. Dat het fijn is dat er geen nieuwe risico's aan het licht gekomen zijn die we niet al in de smiezen hadden. Dat het goed is dat we hier elk kwartaal, ik geloof volgende week alweer, met zijn allen bij stilstaan. Tot zover.

00:49:38

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? Gaat uw gang, D66.

00:49:43

Mevrouw Gietema (D66): Dank, Voorzitter. Allereerst dank voor de Rekenkamer. Het is voor mij een rapport met veel herkenning, maar ook wel weer met goede nieuwe inzichten. Dat stelt in ieder geval de raad en het college op scherp. Wat we daar vervolgens van vinden, dat is waar we het nu over hebben. Ik wil dan toch starten met dat stukje monitoring. We onderschrijven als D66 die uitgangspunten en de richting die we zijn ingeslagen met Samen. Anderzijds hebben we altijd heel erg

kritisch gekeken. We moeten goed een vinger aan de pols houden. We moeten ervoor zorgen dat er geen kind en geen ouder buitenboord valt. We zijn ergens natuurlijk heel blij met die bijeenkomst per kwartaal. Het is een hele mooie manier om met de professionals het gesprek te kunnen voeren. Ik vind dat echt van grote meerwaarde. Anderzijds ben ik er een beetje zoekende naar of het aanvullende informatie oplevert waarmee we nog wat dieper kunnen monitoren. Ik ga even doortikken naar de motie. Daarin hebben we het veel over die voldoende menskracht, expertise, mens volgt werk en een goede aansluiting met andere organisaties en aanbieders. Dus er echt voor zorgen dat niemand buitenboord valt.

00:50:53

Mevrouw Gietema (D66): Ik ben een beetje zoekende, omdat er enerzijds veel waarde zit in de bijeenkomsten die we hebben en de presentatie. Anderzijds is het mij vanmiddag niet gelukt om bijvoorbeeld kort weer terug te gaan naar de presentaties die zijn gegeven. Daar heb ik zelf een rol in, dat erken ik. Ik had dat eerder kunnen vragen, maar ergens zou het fijn zijn om dat inzichtelijker in het dossier te kunnen vinden, zodat we daar goed per kwartaal kunnen kijken en het in de tijd kunnen plaatsen. Ik vraag me af of we dan toch de uitvoering van de motie misschien net iets dichterbij het woord van de motie kunnen neerzetten? Zodat we iets meer data hebben aanvullend op het rapport. Dat is impliciet de vraag die ik net stelde aan het college, maar ook een beetje een behoefte die ik voel. Dan ga ik door naar het stukje expertise. Dat heeft alles te maken met de menskracht en kwaliteit van de menskracht. Er wordt in het onderzoek gezegd dat we ook regionaal afspraken maken. Volgens mij is het hartstikke mooi dat we bijvoorbeeld kijken naar uniforme contracten met het lokaal gebruik, tarifiering-afspraken en noem maar op. Ik vraag me wel nog af en dat is een zorg die ik ook breder heb: als grote gemeente zie je dat als het bijvoorbeeld om ambtenaren gaat, dat de schalen veel hoger zijn. Als ik als beleidsadviseur in een kleine gemeente aan de slag ga zit ik in schaal tien en in een grote gemeente in twaalf.

00:52:17

Mevrouw Gietema (D66): Als grote organisatie kun je vaak meer primaire- en secundaire arbeidsvoorwaarden bieden. Ik ben een beetje zoekende in hoeverre dat valt onder die tarifiering-afspraken. Ik vind het interessant om dat in ieder geval de komende tijd zelf te monitoren. Wordt die zorg ook gedeeld door andere fracties? Ik denk dat we als grote gemeente ergens trots mogen zijn op de weg die we zijn ingeslagen. Anderzijds denk ik: we hebben natuurlijk best wat bij te zetten als grote gemeente en als WIJ-Groningen in het verlengde daarvan. Dus ik maak me zorgen over die salarissen, omdat het een factor is waar mensen op aanslaan. Dan een tweede punt op expertise: de rol van het RIGG. Die blijft een rol houden. Dat is volgens mij hartstikke mooi, want het heeft echt een meerwaarde bewezen. Volgens mij heeft de wethouder heel erg duidelijk gemaakt dat we daar trots op mogen zijn. De Rekenkamer geeft ook aan wat de meerwaarde is geweest en dat het een rol blijft houden. Wat we wel gaan missen, constateer ik, is dat het RIGG een totaalbeeld had van en de basis jeugdhulp, het middensegment en het specialistische. Ik heb richting andere fracties de vraag...

00:53:31

Voorzitter: U heeft nog vijftien seconden.

00:53:33

Mevrouw Gietema (D66): Vinden we dat oké? Het heeft veel meerwaarde om los van de monitoring van de eigen kwaliteit en landschap in de gemeente ook dat bredere te hebben. Volgens mij hebben we als centrumgemeente echt iets te doen in het solidair zijn met de regio. Er zit voor het RIGG misschien een kans om dat totaaloverzicht te behouden.

00:53:53

Voorzitter: Dank u wel. De heer Vermerris.

00:53:54

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Allereerst wil ik niet alleen de Rekenkamer Groningen, maar alle Rekenkamers natuurlijk bedanken. Kleine fout daarnet van mijn kant. Ik deel de zorgen van D66 over de monitoring. Ik vind het toch ook gek dat in haar beantwoording van de eerste termijn de wethouder eerst zei: "Eerst waren we het volledig eens met alle aanbevelingen, maar nu komen we daar eigenlijk op terug." Ik ben wel benieuwd waarom?

00:54:25

Voorzitter: Interrupties graag hardop. De heer Vermerris.

00:54:34

De heer Vermerris (Student en Stad): Ik zie...

00:54:34

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:54:34

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dan maak ik er wel even een interruptie van. Is de heer Vermerris ervan op de hoogte dat die opmerking van de wethouder ging over een ander Rekenkamerrapport? Namelijk die we vorige week bespraken en dus geen betrekking heeft...

00:54:54

De heer Vermerris (Student en Stad): Ja, ik was een beetje verward. Misschien komt dat door het late tijdstip van deze sessie. Dat bewaren we maar voor de borrel, de heer De Haan. Een van de uitgangspunten met die monitoring vind ik toch wel dat de zorgen die worden gebaard in het rapport echt sterk zijn en dat wij als raad zijnde ook in die sessie daarop moeten zitten. Zoals D66 zei... Als ik in het dossier jeugdhulp ga kijken, dan kan ik bijvoorbeeld niet die presentatie van Samen vinden. Of dan kan ik moeilijk die monitoring vinden. Alhoewel er nu een dashboard wordt ontwikkeld, zou ik volgende week misschien, of op een later moment, graag wat meer naar die monitoring willen kijken. Die discrepantie soms tussen de Rekenkamer en de wethouder baart mij een beetje zorgen voor de toekomst. Ik wil wel benadrukken dat we als centrumgemeente - net zoals de wethouder zei - hierin vooroplopen en dat we blij mogen zijn dat we niet meer te maken hebben met de praktijken die we eerder hadden, zoals omvallende jeugdzorg, bedrijven of veel regelgeving en die productgerichtheid waar we zo graag vanaf willen. Graag in de toekomst toch wat uitbreiding op de monitoring. Daarbij sluit ik hem af.

00:56:32

Voorzitter: Dank u wel. Laten we in ieder geval de griffie vragen om nog even naar

het dossier jeugdhulp te kijken of alles daar wel in staat wat onlangs met u gedeeld is? Wie volgt? Mevrouw Akkerman.

00:56:46

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Ook vanuit onze fractie dank aan de Rekenkamers en voor de beantwoording van de vragen, ook aan de wethouder, daarop. Het is natuurlijk goed nieuws als de wethouder zegt: "We geven onszelf een dikke negen en het gaat heel goed." Volgens mij bedoelt de Rekenkamer niet in haar aanbeveling dat het niet per se niet goed zou gaan. Wij hebben als raad een controlerende taak en wij moeten gewoon, ook als het goed gaat, die taak serieus nemen. Dus wij hebben net als D66 de oude motie er weer bij gepakt. In mijn herinnering was in die toezegging toen de afspraak dat we bij de eerste kwartaalsessie samen zouden stilstaan bij: wat zijn dan die doelen en hoe willen jullie op die doelen die reflectie krijgen? Dat hebben we volgens mij nog niet goed gedaan. Het zijn wel thematisch interessante bijeenkomsten, maar nog niet echt per doel van: hoe staat het ervoor? Wellicht komt dat in de rapportage die net beloofd is en onderweg is. Dus daar kijken wij met belangstelling naar uit. Hetzelfde geldt denk ik ook voor de zorgen over kleinere gemeentes. Wij delen die zorg met de Stadspartij en anderen die het genoemd hebben. Wellicht zijn die zorgen niet terecht, omdat er wel oog voor is, maar ook daarvan moeten wij het wel echt kunnen zien en vastpakken om die controlerende taak goed uit te voeren. Dank u.

00:57:57

Voorzitter: Dank u wel. De heer De Haan.

00:57:59

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het is toch ergens een beetje het overdoen van de discussie die we een aantal jaar geleden aardig heftig in deze raad hebben gehad toen we de plannen over Samen wel of niet doen. Toen nog met voormalig wethouder Diks. Daar werden door het CDA dezelfde zorgen geuit als we nu teruglezen in het rapport van de Rekenkamer. Dat ging over het regionale zorglandschap, waarbij je inderdaad de kleine gemeenten ziet die in de problemen zouden kunnen komen. Die signalen waren er toen ook. Eigenlijk beschrijft de Rekenkamer diezelfde zorgen in dit onderzoek weer. Daarbij geeft het college aan dat zij deze zorgen onderkent, ze monitort en ze is ermee bezig. De Rekenkamer geeft vervolgens aan: "We weten uiteindelijk niet of dat wel of niet gaat lukken en hoe dat zal uitpakken." Dat geldt dan ook een beetje, als de onderzoekers het niet weten, voor mijn fractie. Het blijft een beetje in het ongewis.

00:58:55

De heer De Haan (CDA): Dat maakt dit wellicht een wat onbevredigende sessie, omdat je toch twee signalen ziet. Het college aan de ene kant die positief gestemd is en aan de andere kant zorgen die wellicht in de toekomst zullen opduiken. Mijn fractie maakt zich toch wat zorgen over dat zorglandschap. Ook over de vraag of we nou echt effectief jeugdhulp bieden en of we die lokale vraag voldoende in zicht hebben. Het blijft vaak de vraag bij jeugdhulp: weten we goed wat we doen? Toch omdat je die zorg al maar ziet stijgen. We lezen wel in het rapport en dat is geruststellend, dat in 2026 we binnen het budget zullen gaan blijven. Dat is een mooie stip aan de horizon. Maar de crux van dit debat blijft uiteindelijk toch: we hebben aan de ene kant de zorgen en aan de andere kant het college die het

monitort. Die spanning zal blijven. De toekomst zal uitwijzen hoe het zal uitpakken, maar dat blijft een vraag.

00:59:58

Voorzitter: Dank u wel. Wie heeft nog de behoefte? De heer Rebergen?

01:00:04

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Wij kunnen voor een groot deel aansluiten bij de woordvoering van de heer Pechler van de Partij voor de Dieren. Er zijn een paar punten die ik daar nog even aan toe wil voegen. Dat is dat we heel blij zijn met de ontwikkeling van de basis jeugdhulp, wat eerst Samen genoemd werd. Dus dat we de lichte jeugdhulp dicht bij de inwoners hebben vormgegeven en indicatie-loos, zodat het beter toegankelijk is. We zijn blij met de rapportages die we steeds krijgen, een keer per kwartaal, waarin we worden bijgepraat hoe het ervoor staat en dat het op die manier goed gemonitord wordt en wij daarin meegenomen worden. Nu heb ik enige achtergrondkennis van dat hele deel, omdat ik destijds aan tafel zat namens een andere gemeente over dit hele proces. Ik weet heel goed wat de wethouder aangaf, dat heel goed is afgesproken dat we elkaar als gemeenten juist zullen vasthouden. Ook dat we hebben gezegd: "We moeten zorgen dat we monitoren wat dit effect is, ook bij andere gemeenten."

01:01:14

De heer Rebergen (ChristenUnie): Er komt nu naar voren dat het niet een belangrijk punt zou zijn en dat er niet gemonitord zou worden. Volgens mij wordt dat wel en in heel goed overleg gedaan, zoals het hele hybride model eigenlijk in goed overleg tot stand is gekomen. De heer De Haan zei net al dat die zorgpunten destijds bij Samen ook al werden aangegeven. Dat maakt dat het toen juist heel goed is besproken. Dus het is zeker belangrijk om dat te blijven doen. De zorgen die allemaal zijn uitgesproken over de effecten op het zorglandschap: die effecten kunnen er gewoon zijn en moeten gemonitord worden. Dus daar sluiten we ons bij aan. Het is wel een ontwikkeling waarvan wij denken dat het een goede ontwikkeling is. Wij zijn heel blij met de samenwerking die we met de andere gemeenten houden en hebben en dat het in goed overleg met die gemeenten wordt vormgegeven.

01:02:16

Voorzitter: D66 wil u graag een vraag stellen.

01:02:21

Mevrouw Gietema (D66): U was al aan het afronden. U heeft eerste hand ervaringen met de achterkant van het inregelen van deze opgave. Anderzijds zijn we tevreden met de manier hoe onze raad per kwartaal op de hoogte wordt gehouden. Ik ben zelf dus nog wel zoekende. Ik ben thuis in het sociaal domein, maar heb veel minder kennis, inzicht en ervaring met jeugd. Dus ik vraag me af: is de manier van informeren voldoende om dat als raad goed te kunnen controleren? Dan even vanuit het beeld dat we een lekenbestuur zijn, want daar ben ik naar op zoek en ook nieuwsgierig hoe andere fracties dat zien. Ik zie meer collega's hier die het lastig vinden om goed...

01:03:05

Voorzitter: Uw vraag is denk ik wel duidelijk. De heer Rebergen.

01:03:09

De heer Rebergen (ChristenUnie): Die motie en de monitoring wat we een keer per kwartaal doen gaan echt heel erg over de basis jeugdhulp. U stelde daarstraks een vraag: hebben we nog het totaaloverzicht? Moet bij de RIGG dat totaaloverzicht blijven? Dat totaaloverzicht komt dus uit die basis jeugdhulp en wat we nog gezamenlijk met de andere gemeenten doen. Als dat hier intern wordt samengebracht, dan hebben wij volgens mij een compleet beeld. Daarover zullen we ook moeten worden geïnformeerd. Dat zou op een ander moment moeten, als dat wij alleen over de basis jeugdhulp worden geïnformeerd. Dus het hele jeugdlandschap waarmee we bezig gaan - maar goed, dat staat de komende tijd met de Hervormingsagenda zeker op de agenda - om dat samen te brengen. Jazeker, daar moeten sessies bij komen.

01:03:54

Voorzitter: Mevrouw Gietema.

01:03:56

Mevrouw Gietema (D66): Ik gaf in mijn eigen woordvoering aan: zou het RIGG dan nog wel een rol moeten houden in het overzicht behouden van de basis jeugd? Ik vraag me af of u dat ook als optie ziet? Los van dat ik ook benieuwd ben hoe de wethouder daar straks op reflecteert.

01:04:09

Voorzitter: De heer Rebergen.

01:04:10

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dat lijkt mij erg lastig. Als eerste voor de RIGG en als tweede hebben ze het dan allemaal uit tweede hand. Dat moet dan door de gemeente worden aangeleverd bij het RIGG. Dus ik vraag me af wat daar de meerwaarde van is. Als iedere gemeente dat voor zich heeft, omdat ze het ook allemaal op een andere manier hebben ingericht, dan lijkt me dat voldoende. Ik weet niet meer wat mijn laatste zin zou zijn van mijn woordvoering, maar ik rond hem hierbij gewoon af.

01:04:35

Voorzitter: Dan bent u klaar. Wie heeft nog de behoefte het woord te voeren? De PvdA.

01:04:41

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bedankt. Solidariteit gaat over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor iedereen nemen. Waar dit rapport stelt dat we die solidariteit breken, zien wij juist solidariteit met het nemen van verantwoordelijkheid en kennisuitwisseling die er is over de basis jeugdhulp en voor de hulp in het midden- en zware segment. We hadden in dit rapport graag nog andere creatieve oplossingen gezien om die solidariteit te versterken, zoals coaching, intervisie, buddy systemen, gezamenlijke scholing en uitwisseling van expertise. Dat zijn allemaal voorbeelden. Ik hoor graag van het college of zij deze mogelijkheden ook zien en hiermee nog verder aan de slag willen. Over een betere aansluiting van vraag en aanbod geeft het college aan dat we volop bezig zijn met het versterken van onze informatiepositie. Wat ik het college daarin nog mee zou willen geven, is dat we nog weinig zien over het gebruik van ervaringsdeskundigen. Volgens mij is deze

hervorming daar een hele mooie kans voor. Onze eigen informatiepositie werd net ook al even benoemd. De afgelopen bijeenkomsten gingen dus over de lichte jeugdhulp en we zijn blij met hoe dat verloopt tot nu toe. Wij zouden toch graag nog meer die aansluiting willen zien met het minder- en hoog specialistisch segment om die koppeling te zien, maar ook over hoe de aansluiting gaat van de verschillende soorten jeugdhulp op elkaar en het totaaloverzicht. Dan is verder volgens mij alles al gezegd.

01:06:09

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bernabela.

01:06:12

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, Voorzitter. Bedankt voor dit rapport. Er is het afgelopen jaar veel gebeurd. Dat staat natuurlijk niet allemaal in het rapport, want het rapport is al van even geleden. We worden als raad regelmatig geïnformeerd over hoe het gaat met de jeugdzorg bij de WIJ. Daar zijn we over het algemeen tevreden over, maar dan is regelmatig monitoren toch wel heel erg belangrijk. Want hoe gaat het nou eigenlijk en wat kan er beter? Kunnen we als grote gemeente ook wat betekenen voor de kleine gemeenten? We weten nu bepaalde zaken niet en die zouden we graag in de toekomst gemonitord zien. Dat was het.

01:06:51

Voorzitter: Dank u wel. Nog iemand die het woord wil voeren? De SP.

01:06:56

De heer Huisman (SP): Voorzitter, dank. Kortheidshalve wil ik aansluiten bij de opmerkingen die gemaakt zijn door de Partij voor de Dieren, GroenLinks en de ChristenUnie. Als SP ondersteunen we alle punten genoemd in het raadsvoorstel. Volgende week is er een beeldvormende sessie over de basis jeugdhulp. Daar zie ik heel erg naar uit, omdat ik hier vanavond voor het eerst zit op het gebied van jeugdhulp. Het Rekenkamerrapport is duidelijk wat dat betreft, dus we gaan lekker door.

01:07:29

Voorzitter: Dank u wel. Wil mevrouw Blauw nog het woord voeren? Mevrouw Akkerman, een vraag?

01:07:35

Mevrouw Akkerman (VVD): Ik ben wel nieuwsgierig of de SP dan alle aanbevelingen van de Rekenkamer zou willen overnemen of met de nuance die het college erbij maakt?

01:07:49

De heer Huisman (SP): Ik heb het over het raadsvoorstel, dus dat is de nuance die het college maakt.

01:07:53

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blauw.

01:07:59

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. Dank voor het rapport, Rekenkamers. Er is al heel veel gezegd. Ik heb net ook al wat vragen gesteld, maar ik ga toch even het verhaaltje compleet maken. Misschien gaat het wat over de tijd. In reactie op het

rapport geeft het college aan de risico's te onderkennen, maar van oordeel te zijn dat die voldoende in het oog worden gehouden. Daar hebben we net al een discussie over gehad. Er zouden geen concrete aanwijzingen zijn dat die risico's gaan optreden. Naar het oordeel van de Rekenkamer Groningen is dat een voorbarige en ook te optimistische conclusie. Dat laatste mag je inderdaad wel zeggen, want dat risico's voldoende in het oog worden gehouden is wel het minste wat je mag verwachten. Dat er nu geen aanwijzingen voor zijn wil natuurlijk niet zeggen dat ze niet gaan optreden. Het college kan ook niet in de toekomst kijken. De nieuwe werkwijze is pas in 2023 van start gegaan en er is waarschijnlijk nog geen duidelijk beeld van de effecten. Wij willen dan ook sterk aandringen op tijdige informatie en terugkoppelingsmomenten, ook buiten de voortgangsrapportage en met inbegrip van hoe de voortgang in kleinere gemeenten is.

01:09:05

Mevrouw Blauw (PVV): Onze zorg is - dat heb ik net ook al gevraagd - of de WIJ kwaliteit heeft om voldoende goed te kunnen inschatten wat de oorzaak van de klachten zijn en een goed beeld te krijgen van de klacht, problemen te herkennen, preventief op te treden en hoe dat aan te pakken? Voorkomen is beter dan genezen, helemaal met psychische klachten en problematiek gedrag bij jongeren. Dan even over de WIJ als organisatie. WIJ is een civiele stichting op afstand van de gemeente. De raad heeft slecht inzicht in de financiële situatie. De juridische vorm is ook wat ondoorzichtig. Volgens mij had de Rekenkamer daar net al een kleine opmerking over. In dit geval, van het nieuwe model jeugdhulp, concurreren gemeenten in het zorglandschap. Volgens ons wordt de jeugdhulp hier niet echt beter van. Buiten dit feit moeten wij zaken niet gaan loskoppelen. Als je lichte psychische klachten niet goed aanpakt wordt het complex en dat heeft veel gevolgen op allerlei facetten in onze maatschappij. Moeten we ons, voor wat betreft de psychische jeugdhulp, niet meer richten op kwaliteit en goed georganiseerde zorg in plaats van op bezuinigingen? Wat ons betreft lijkt dit nieuwe model een bezuinigingsmodel en dat is geen verbetering voor de jeugd met problemen. Wat ons betreft dus niet wenselijk. Dank u wel.

01:10:24

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

01:10:27

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dan toch heel even kort, Voorzitter. De PVV stelt: "Dit lijkt ons een bezuinigingsmodel." Dan vraag ik me toch heel erg af waar de woordvoerder van de PVV dit op baseert? Op financiële informatie?

01:10:43

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:10:50

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dat wijst het wel een beetje uit mijn woordvoering waarom is gekozen voor dit model. Wij vinden dit geen verbetering, dus dan neigt het naar bezuiniging. Er is namelijk voor de jeugdhulp al zoveel dat er bezuinigd wordt. Wat ons betreft blijft het gewoon zoals het was en niet dit model. Daarom lijkt het voor ons een bezuiniging.

01:11:20

Voorzitter: Dan zijn we denk ik rond met uw bijdragen. Dan gaan we naar de wethouder voor een reactie. Wethouder Molema.

01:11:30

Mevrouw Molema (wethouder): Dank u wel. Tijdens de bijdragen zat ik heel erg hard te denken: hoe kan het nou dat wij zo een verschil hebben van inzicht met de Rekenkamer? Misschien heb ik daar wel een antwoord op. Als ik kijk naar de gesprekken die wij in de regio voeren over het zorglandschap waar wij ons zorgen over maken, is het niet de lichte hulp. Dan hebben we het over de jeugdhulp-plus. Dan hebben we het over open driemilieus. Dat is de complexe zorg voor kinderen die niet meer thuis kunnen wonen. Dan hebben we het over LVB'ers die verslavingsproblematiek hebben en tegelijkertijd psychische problemen hebben waar we de zorg nog niet goed genoeg voor geregeld hebben. Dan hebben we het over klinieken, bijvoorbeeld in Beilen, die we niet in stand kunnen houden.

01:12:14

Mevrouw Molema (wethouder): Dan hebben we het heel erg over hele complexe zorgvragen waarvan we met elkaar zeggen in de regio, maar ook in Friesland-, Drenthe- en Groningen-verband: "Daar moeten we met elkaar voor staan." Als ik dat ernaast zet is er bij ons veel minder zorg op lichte hulp. Dat is misschien ook wel verklaarbaar. Dus op het moment dat je een onderzoek doet en het gaat over lichte hulp, dat je zegt: "Hé, er kan een waterbedeffect ontstaan en er kan iets gebeuren dat een aanbieder omvalt", maar dan zijn het de aanbieders die alleen lichte hulp bieden. Bij ons zit de grootste zorg op de veel complexere ondersteuning. Dat betekent niet dat ik zeg dat lichte ondersteuning niet complex kan zijn of dat het altijd niet gespecialiseerd is. Ik denk dat het de verklaring is waardoor wij daar anders naar kijken, omdat we dat wel monitoren met elkaar. Ik zie een hand.

01:13:05

Voorzitter: Dat klopt. De heer De Haan.

01:13:06

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, het een heeft natuurlijk ook heel erg met het ander te maken. Als je die lichte hulp niet voldoende en op een goede manier organiseert, dan dreig je juist te zorgen dat casussen heel erg verergeren en je nog meer druk hebt op die specialistische zorg. Wat je nu ziet in de samenleving is dat die lichte hulp heel erg groeit. Je zou willen dat het minder wordt, zodat er inderdaad meer tijd en aandacht richting die... Vandaar dat het denk ik echt met elkaar te maken heeft. Dat hoor ik niet echt in het verhaal.

01:13:36

Voorzitter: De wethouder was ook nog niet klaar, geloof ik. De wethouder.

01:13:38

Mevrouw Molema (wethouder): Misschien goed, want wij kiezen er inhoudelijk heel erg voor om kwaliteitsverbetering aan te brengen in de lichte ondersteuning. Het is dus geen bezuiniging die we hebben gekozen met de basis jeugdhulp. Het gaat erom dat je zonder indicatie snel ondersteuning krijgt die praktisch is, doen wat nodig is en dat je daar juist in wil investeren. Dat is een keuze die in veel omliggende gemeenten ook wordt gemaakt. Dus je wil dat in de basis in stand houden, maar dat zit minder in

het in stand houden van de organisatie die het uitvoert. Dat zit veel meer in het in stand houden dat professionals beschikbaar blijven in de hele provincie om dit te doen. Dat kan mogelijk de verklaring zijn dat wij anders kijken naar het waterbedeffect. Ergens heb je ook een soort piepsysteem dat er op dit moment geen aanbieders omvallen die groot zijn en waar een alarmering van komt: "Hé, dit gaat mis." We monitoren het heel erg goed vanuit de RIGG welke beweging we maken en wat we zien gebeuren. Op het moment dat jij een kleine zzp'er bent die alleen lichte hulp biedt, dan houdt het in dat je of in dienst moet gaan bij de WIJ of ander werk moet gaan doen. Dus daar verandert wat in.

01:14:48

Mevrouw Molema (wethouder): Ik denk dat het mogelijk de verklaring is - als ik de totale context erbij pakt - waardoor wij denken dat het waterbedeffect natuurlijk ontstaat, maar dat wij wel het gevoel hebben dat we dat goed in de vingers hebben, dat wij ook in het gesprek met andere gemeenten niet terugkrijgen dat daar het aanbod lichte hulp verdwijnt. Dan hebben we dat gesprek. De RIGG monitort dat ook heel goed en dus is dat bij ons minder zorgen. Wij kunnen ons overal zorgen om maken. Op het moment dat morgen een van onze belangrijkste aanbieders omvalt hebben we een heel groot probleem. De vraag is: hebben wij dan voldoende inzicht in hoe het ervoor staat en hoe ze het financieel doen? Voeren wij dan de juiste gesprekken? Dat doen wij op dit moment. Is dan alles 100 procent helemaal vastgelegd? Nee, er zal altijd een opmerking geplaatst kunnen worden, maar ik denk dat dit mogelijk de verklaring kan zijn. Ik neem het heel serieus dat jullie aangeven: waar zit nou dat verschil in perspectief in? Dan kijk ik heel even naar de vragen van verschraving van het zorglandschap.

01:15:54

Mevrouw Molema (wethouder): Het is op dit moment in Groningen een hele bewuste keuze om minder marktwerking te hebben en alles naar één partij. Wij zien dat het daar goed gaat. Er zijn nauwelijks klachten. Die informatie krijgt u volgende week allemaal over de WIJ. De vraag ging over de monitoring. Ik vind het heel jammer dat de presentaties niet terug te zien zijn. Volgens mij hebben wij geprobeerd ieder kwartaal de informatie te geven die we met u hebben afgesproken of dat is mondeling nog extra toegelicht. Ik weet dat bijvoorbeeld het arbeidsmarktvaagstuk soms ook ter plekke is gedeeld: hier komen de mensen vandaan, dit zien we ontstaan en dit is de beweging. Dus wij hebben volgens mij echt ons uiterste best gedaan om de raad goed te informeren over de voortgang van de basis jeugdhulp. Op het moment dat u zegt: "We hebben daar toch een andere behoefte in of horen meer", dan staat voor het komende jaar de jeugdzorg wat breder op de agenda om juist de bredere context mee te nemen. Daar gaat het komende jaar heel veel in gebeuren. We hebben u ook al eens bijgepraat over bijvoorbeeld het toekomstscenario en de financiën. Hoe ziet dat er nou uit? Wat is de impact? Dus op die manier hebben we dat het afgelopen jaar geprobeerd te doen.

01:17:02

Mevrouw Molema (wethouder): Dan: trekt de gemeente niet een te grote broek aan? Is de belasting te hoog voor de WIJ? Wij zien op dit moment dat het goed gaat. Wij doen dit echt oprecht heel erg verantwoord. Er worden goede gesprekken gevoerd, ook over volgend jaar. Dan gaat er wat over van de gecertificeerde instellingen. Ik

ben zelf ook bij die gesprekken. Ook dat doen we echt in goed overleg op een verantwoorde manier. Even kijken, dan het verhaal over de regio en de gemeente en het verschil daarin. Wij erkennen dat. Ik heb ooit eens een keer uit laten zoeken hoeveel personeel we vanuit de gemeente Groningen inzetten ten behoeve van de regio. Dat is echt behoorlijk wat in het sociaal domein. Dat doen wij met veel plezier, omdat wij denken: uiteindelijk kom je alleen als regio verder. Als wij alleen in Groningen alles heel goed georganiseerd hebben en de rest van de regio of de gemeente niet, dan doe je volgens mij het verkeerde. Op die manier leren we van elkaar. Ook het Veendamse model gaat regelmatig over tafel om van elkaar te leren. Dat wordt echt heel nadrukkelijk uitgewisseld en taken worden verdeeld. Dus op die manier proberen wij dat in te vullen.

01:18:10

Mevrouw Molema (wethouder): De vraag of de lokale vraag nu voldoende is ingericht: wij hebben op de lichte hulp dat voldoende ingericht. Er zit wel een zorg in op de wat meer complexere zorg, maar daar komen we volgend jaar met u over in gesprek. Dat ziet u terug in het onderzoek. Er wordt aangegeven dat er bij een aantal doelgroepen, met name de woonvormen en LVB'ers een tekort aan aanbod is. Dat is niet alleen bij ons in de regio, maar dat is landelijk een vraagstuk. Er komt volgend jaar meer nieuws over hoe we daarmee bezig zijn, ook met de drie noordelijke provincies. Dan de vraag of we meer kunnen doen in coaching, intervisie, expertise en dat soort dingen. In de regio zijn we er nu mee bezig om veel meer van elkaar te leren. We zijn ook begonnen met gezamenlijke werkbezoeken. Dan niet alleen in de stad Groningen, maar ook in de hele provincie om te kijken: wat gebeurt daar nu? We delen veel meer de goede voorbeelden met elkaar. Dus dat gebeurt nu steeds meer. Op het totaaloverzicht ben ik al ingegaan. Dat komt volgend jaar iedere keer aan bod.

01:19:19

Mevrouw Molema (wethouder): Hoe gaat het nu eigenlijk en wat kan er nu beter? Volgens mij bent u daar het afgelopen jaar ieder kwartaal in meegenomen als het gaat over de basis jeugdhulp. Er zijn ook echt wel dingen... U heeft bijvoorbeeld meegekregen dat er toch nog behoorlijk wat individuele indicaties zijn afgegeven en dat we daar heel snel op hebben ingesprongen. Daar leren we met elkaar van. Dus daar wordt aan gewerkt. Heeft de WIJ nu voldoende kwaliteit? Wij denken van wel. Lijkt het een bezuinigingsmodel? Het is in ieder geval niet ingezet als bezuinigingsmodel. Het is echt ingezet om minder marktwerking te hebben, sneller hulp te krijgen, praktische en flexibel te kunnen zijn en om gewoon onze kinderen en hun ouders beter te kunnen helpen. Dan was er eerder nog de vraag van de toezegging over de monitoring van mevrouw Menger. Het zit in het raadsvoorstel zelf dat wij de aanbeveling overnemen en de voortgang, de implementatie en de monitoring rapporteren. Dat is in het raadsvoorstel al een beslispunt. Dus volgens mij hoef ik het daarmee niet nog een keer extra toe te zeggen, omdat u het al besluit en wij het als college dan automatisch doen. Ik hoop dat ik daarmee op de vragen ben ingegaan.

01:20:33

Voorzitter: Dat ga ik even checken. Is dat het geval of heeft er iemand nog resterende vragen? *Mevrouw Gierkink.*

01:20:38

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik had een vraag over de ervaringsdeskundigheid gesteld. Ik dacht dat ik het niet had gehoord, maar ik weet het niet helemaal zeker.

01:20:47

Voorzitter: Andere vragen die gemist zijn? Mevrouw Gietema.

01:20:54

Mevrouw Gietema (D66): Voorzitter, u vroeg net aan de griffie om goed na te kijken of alles in het dossier staat. Ik denk ook voor het vervolg. Nogmaals, de bijeenkomsten zijn zeker waardevol, maar het is fijn om het goed terug te kunnen vinden. Dus bij de opzet daarvan misschien rekening te houden met verslaglegging en dat soort zaken. Ik denk dat als je een keer...

01:21:11

Voorzitter: Wij gaan zelf over onze eigen dossiers, dus dat is geen vraag aan het college. Dat was het? De wethouder nog.

01:21:22

Mevrouw Molema (wethouder): Wij maken wel gebruik van de ervaringsdeskundigheid bij jeugdzorg, maar we kunnen u er wel een keer over informeren hoe we dat doen.

01:21:33

Voorzitter: Dank u wel. Dan is de discussie hiermee voldoende gevoerd, denk ik. Voor nu in ieder geval. Dan gaan we conclusies trekken. Kan het voorstel conform naar de raad of heeft iemand nog behoefte om amendementen of moties in te dienen? Dat is niet het geval. Voordat u rumoer maakt om uw biezen te pakken, wil ik even de gelegenheid te baat nemen om Han Warmelink te bedanken. Han, wij kennen elkaar al van voor deze raad. Dat wil ik hier nog even genoemd hebben. Han is een begenadigd zanger en ik zing wel eens in koortjes. Ik heb eigenlijk altijd gehoopt dat je nog eens een keer in de raad zou zingen, maar dat is niet gebeurd. Dat is ons niet gegund. Han, je was al sinds september 2015 lid en vanaf 2019 voorzitter van de Rekenkamer. Dat is best een lange periode. Per 1 oktober van dit jaar heb je gezegd: "Ik hou ermee op." Je hebt heel veel onderzoeken begeleid en vooral de kwaliteit van die onderzoeken bewaakt. Je hebt de raad goed geïnformeerd over wat volgens jou de conclusies en het belang was van die onderzoeken. Je hebt in die periode ook de overgang van Rekenkamercommissie naar Rekenkamer begeleid. Ik denk dat we daar heel blij mee zijn. De Rekenkamer is een belangrijk instrument voor ons, dus ik wil je heel erg hartelijk bedanken voor je inzet. Ik wens je het allerbeste.

01:23:17

De heer Warmelink (inspreker): Ik denk dat de manier waarop de raad is omgegaan met de rapporten van de Rekenkamer buitengewoon plezierig is geweest en ook effectief. Ik heb wel wat ervaringen met andere Rekenkamers. Het is heel belangrijk natuurlijk dat die rapporten niet in een la verdwijnen, maar dat die serieus worden genomen. Die ervaring heb ik gelukkig altijd gehad. Ik vind dat het een compliment waard is voor de raad. Er is het nodige gebeurd. De Rekenkamer is wat geprofessionaliseerd doordat we nu een onderzoeker hebben. Dat geeft ons wat meer body. We hebben de laatste jaren geprobeerd - daar is dit uiteindelijk een

voorbeeld van - om er ook andere Rekenkamers bij te betrekken. Er werd net nog gesproken over het feit dat Ter Apel en Westerwolde geen Rekenkamer hebben of hadden. Een van de bijeffecten van onze activiteiten is geweest dat zij inmiddels nu ook een functionerende Rekenkamer hebben. Dus zo zie je maar weer, er is toch enige vooruitgang te boeken bij tijd en wijle. Hartelijk dank voor de wijze waarop u bent omgegaan met de rapporten in de afgelopen jaren. Ga zo door, zou ik zeggen. Succes.

01:24:32

Voorzitter: Dank u wel. Ik sluit de vergadering.